

# Schoolgids 2019 - 2020



*Vrije School De Zwaneridder  
Peutergroep De Zwanekindjes*

*Arboretumlaan 1  
6703 BD Wageningen*

*T 0317 - 412 027*

*F 0317 - 453 971*

*[info@zwaneridder.nl](mailto:info@zwaneridder.nl)*

*[www.zwaneridder.nl](http://www.zwaneridder.nl)*

## Grondsteen-spreuk

*Komend uit vele richtingen  
ontmoeten wij elkaar  
in dit huis  
gewijd  
aan het onderwijs*

*Wij willen ons verenigen in de  
Geest  
en dit huis  
met goede gedachten vullen.*

*In ons werk  
weten wij ons verbonden  
met de geestelijke wereld.*

*Met een open oog  
voor hetgeen ons omringt  
in deze wereld  
en in deze tijd  
willen wij de kinderen,  
ons toevertrouwd,  
liefdevol omhullen  
en begeleiden.*

*Zien wij de rivier  
en zien wij  
hoe het leven brengende water  
stromend zijn weg zoekt,  
zich voegt  
en tevens vormt.  
Zo willen wij  
het kind de bedding bieden  
waarin het de weg vindt  
naar zijn bestemming.*

*Liefdevol  
willen wij tasten  
naar zijn eigenheid.  
Streven wij ernaar  
dat in hem  
kwaliteiten van hoofd, hart en  
handen mogen groeien  
naar een ademend samenspel.*

*Mogen de kinderen  
trouw aan hun zielegrond  
en met een krachtig vertrouwen  
in zichzelf  
en in de hen omringende wereld  
onze aarde willen bewerken.*

*Onze beste krachten  
willen wij wijden  
aan dit werk met de kinderen.*

*Tegenslagen en onvolmaaktheden  
willen wij daarbij  
met mildheid en humor  
tegemoet treden*

*Wat ook de worsteling van dit werk  
moge zijn  
en waarheen de weg ook zal  
voeren,  
gehoor gevend  
aan de wekroep van de Zwaan  
willen wij,  
met een niet aflatende  
wil tot waarachtigheid  
de ander blijven zoeken  
in zijn kwaliteit,  
in zijn kwetsbaarheid.*

*Vormen wij aldus  
de gemeenschap die kan genezen  
wanneer zij  
in iedere ziel afzonderlijk  
wordt opgebouwd  
en wanneer  
de kracht van ieder individu  
zich mag ontplooien  
in de geborgenheid van de  
gemeenschap.*

*Zoals de boom stevig wortelt in de  
aarde en met zijn takken reikt  
naar de zon,  
zo willen wij ons richten tot U:  
Goddelijk Licht!  
Verlicht ons denken!  
Verwarm onze harten!  
Geef onze daden kracht!  
Opdat het resultaat van ons werk  
kan worden ingeschreven  
en wij leren verstaan  
wat in onze wereld nodig is.*

Wageningen, 21 mei 1999

## Voorwoord

Beste lezer,

Welkom bij Vrijeschool de Zwaneridder, wat fijn dat u de weg heeft gevonden naar onze mooie school die, over 2 locaties verdeeld, op een van de mooiste plekken van Wageningen staat.

In deze schoolgids vindt u allerlei, vooral inhoudelijke, informatie over De Zwaneridder en geven wij een indruk van onze werkwijze en visie.

De inhoud van ons vrijeschoolse onderwijscurriculum, de klachtenregeling en andere grote leesstukken kunt u vinden op onze website. De praktische informatie en de informatie die jaarlijks wordt bijgewerkt (o.a. actuele gegevens zoals vakantiedata, bezetting van de klassen en adressen) vindt u in ons nieuwe informatieboekje. Dit wordt apart en in papieren versie verstrekt.

Deze schoolgids verschijnt alleen in digitale versie op de website. Op deze site vindt u ook veel aanvullende informatie, verslagen en foto's. Dit laatste alleen nadat wij uitdrukkelijk toestemming hebben gekregen van de ouders.

De Zwaneridder is een vrijeschool voor kleuter- en basisonderwijs. De Antroposofie en de daarop gebaseerde pedagogiek en didactiek zijn de principes waarop ons onderwijs gebaseerd is en die het vorm en inhoud geven. We zijn deel van de Stichting Pallas en onderschrijven we de visie die elders in deze schoolgids te lezen valt.

Een belangrijk deel van onze identiteit wordt zichtbaar in onze manier van samenwerken en daarbinnen zijn we op zoek naar ruimte voor het individu in de sociale context van onze school. Ruimte voor jezelf en respect voor de ruimte van de ander, dat zijn de kernkwaliteiten die we uit willen dragen en die we onze leerlingen graag meegeven. We nodigen alle ouders van harte uit daaraan bij te dragen.

Nieuwe en actuele informatie wordt met u gecommuniceerd via het weekbericht.

Ik wens iedereen een stralend schooljaar toe,

Ilya van Geel  
Schoolleider  
juni 2019

## Inhoudsopgave

I. De Zwaneridder.....	7
II. Algemene gegevens Vrije School De Zwaneridder & Nevenlocatie 't Venster' .....	8
Anmelding en informatie over onze school .....	8
Aanname instroom vierjarigen .....	8
Aanname zij- instroom .....	8
Administratie.....	9
Bedrijfshulpverleners .....	9
Betrokkenheid ouders .....	9
Activiteitengroep.....	10
Lentemarkt commissie.....	10
Medezeggenschap Raad .....	10
Ouderbibliotheek .....	10
Buitenschoolse opvang .....	10
Excursies.....	11
Externe vertrouwenspersoon .....	11
Jeugdgezondheidszorg.....	11
Kerstspelen.....	11
Lesuitval .....	11
Organisatie Zwaneridder.....	11
Onderwijskundige rapporten.....	12
Overblijven .....	12
Peutergroep .....	12
Samenwerkingsverband Passend onderwijs.....	12
Schaaktoernooi .....	12
Schoolkamp.....	12
Schoolregels .....	12
School Sport-Olympiade .....	12
Schooltijden .....	12
Schoolverzuim .....	13
Social Schools.....	13
Team .....	13
Klassenleerkrachten/kleuterleidsters .....	13
Vakleerkrachten .....	13
Interne begeleiding .....	13
Onderwijs assistent .....	13
Conciërge .....	14
Vergoeding reiskosten naar en van school .....	14
Vertrouwenspersoon .....	14
Voetbaltoernooi .....	14
Vrijstelling van onderwijs.....	15

Weekbericht & website .....	15
III. Stichting Pallas .....	16
Missie .....	16
Zeventien scholen .....	16
Besturing .....	16
Pallas brede zaken en regelingen.....	17
Pallas map .....	17
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) .....	17
Financiën .....	17
Klachtenregeling en vertrouwenspersoon.....	17
Ouderschenkeningen .....	18
Strategisch plan.....	18
Schorsen en verwijderen .....	18
Sociale veiligheid.....	18
Toestemming .....	18
Verzekeringen .....	18
IV. Vrijeschool pedagogiek.....	20
Uitgangspunten.....	20
Het “vrije” van de school .....	20
Doelstelling .....	20
Onderwijs en mensbeeld .....	20
V. Onderwijs en kwaliteit.....	21
Kwaliteitsmanagement op school.....	21
Schoolplan 2019 – 2020.....	21
Uitstroom & resultaten.....	21
Onderwijstijd.....	22
Lesuitval .....	22
VI. De inhoud van het onderwijs.....	23
Kleuters .....	23
Het onderwijs in de kleutergroep .....	23
Speelwerkplan kleuterschool (groep 1 en 2) .....	23
Klassen 1 t/m 6 (groepen 3 t/m 8).....	24
Vertelstof.....	24
Periode-onderwijs.....	24
Vaklessen.....	24
Oefenuren .....	24
Adaptief onderwijs.....	24
Euritmie.....	24
Jaarfeesten.....	25
Computeronderwijs .....	25
Verslaglegging van ontwikkeling en vorderingen .....	25

Getuigschrift.....	25
VII. Aandacht voor leerlingen.....	26
Leerlingvolgsysteem.....	26
Leerrijpheid .....	26
Advies en beslissing .....	26
Voorlichting ouders.....	26
Klassenbespreking.....	26
Kinderbespreking .....	26
Specifieke behoeften .....	27
Voorzieningen binnen de school.....	27
Interne begeleiding.....	27
Remedial teaching.....	27
Ondersteuningsteams.....	27
Kinderbespreking .....	27
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	28
Verwijsindex.....	28
Handle With Care.....	28
VIII. Passend onderwijs .....	29
Ondersteuningsteam .....	29
Schoolondersteuningsprofiel .....	29
Meedenken .....	29
Informatie en contactgegevens .....	29
Signaleren ontwikkelingsachterstand.....	30
Veranderen van school .....	30
Jeugdgezondheidszorg.....	30
De jongste kleuters (groep 1).....	30
De oudste kleuters (groep 2) .....	30
Kinderen in klas 5 .....	31
Een extra onderzoek .....	31
IX. Onder- en bovenbouw (basis- en voortgezet onderwijs) .....	32
Vereniging van vrijescholen .....	32
BVS .....	32
Vrijeschool Pabo Leiden.....	32
Vereniging voor Vrije Opvoedkunst .....	33
Antroposofische Vereniging .....	33

## I. De Zwaneridder

Onze school ligt in een rustige wijk aan de oostkant van Wageningen, halverwege de Wageningse Berg. Zoals de straatnaam al doet vermoeden ligt de school tegenover het arboretum "De Dreyen", een park, dat door de Landbouwuniversiteit is aangelegd ten behoeve van onderzoek en behoud van diverse planten- en boomsoorten. Dit park wordt regelmatig bezocht door klassen van De Zwaneridder. Tijdens een langere wandeling kunnen de Rijn met zijn uiterwaarden of het grotere arboretum "Belmonte" bezocht worden. De school is goed bereikbaar per openbaar vervoer.

De school ligt op de overgang tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe, een gebied dat grenst aan het rivierenland waar Rijn en Waal en Maas hun stroom volgen en het toneel vormen waar meerdere Zwaneridder legendes zich afspeelden.

In zijn bootje, getrokken door een zwaan, komt de Zwaanridder de rivier afvaren wanneer hij "gehoord" heeft dat zijn hulp nodig is. Hij zet zich volledig in voor de dame die zijn bescherming geniet en zal haar ook huwen, maar wel moet zij eerst beloven dat zij nooit zal vragen naar zijn afkomst... Het paar leidt een gelukkig leven en hun huwelijk wordt gezegend met de geboorte van een aantal kinderen.

Maar dan komt de dag waarop de verboden vraag toch gesteld wordt en de Zwaanridder zijn geliefd thuis weer moet verlaten: een nieuwe opdracht wacht. Helias of Lohengrin, beiden Zwaanridders, beiden treft dit lot. Beiden waren zij in staat om te horen waar hulp nodig was én toonden zij de bereidheid om op die hulpvraag in te gaan. Kenmerkende kwaliteiten van De Zwaneridder zijn daarin zichtbaar: het dienen van een hoger doel, onzelfzuchtige trouw aan een gekregen opdracht. Dat is ook van betekenis voor ons eigen streven wanneer wij als Wageningse Vrije School De Zwaneridder tot voorbeeld kiezen. Maar juist ook zal het Zwaneridder-wezen ons kunnen helpen wanneer wij als schoolgemeenschap onze krachten bundelen om ons in te zetten voor de kinderen die wij een tijdlang mogen begeleiden op hun weg. Opdat wij oprecht leren luisteren naar wat nodig is, zodat zij hun levensopdracht weten te vinden.

## II. Algemene gegevens Vrije School De Zwaneridder & Nevenlocatie 't Venster'

<i>Adres 1:</i>	<i>Arboretumlaan 1</i>
<i>Postcode 1:</i>	<i>6703 BD</i>
<i>Adres 2:</i>	<i>Wilheminaweg 1</i>
<i>Postcode 2:</i>	<i>6703 CC</i>
<i>Plaats:</i>	<i>Wageningen</i>
<i>Telefoon</i>	<i>0317 – 412027</i>
<i>E-mail adres</i>	<i>info@zwaneridder.nl</i>
<i>Website</i>	<a href="https://.zwaneridder.nl">https://.zwaneridder.nl</a>

### Aanmelding en informatie over onze school

Bent u geïnteresseerd in onze onderwijsvorm en overweegt u om uw kind aan te melden voor onderwijs op De Zwaneridder, dan kunt u op verschillende wijzen kennismaken met het onderwijs en de school. Om de sfeer van de school te proeven kunt u de inloopochtenden bezoeken die maandelijks georganiseerd worden. Ook de Lentemarkt of de Open Dag zijn goede momenten om de school te bezoeken. .

Meer specifieke informatie over de school kunt u verkrijgen bij de intern begeleider of schoolleider van de school. De aanname van kleuters (instroom vierjarigen) verloopt via de aannamecommissie die gevormd wordt door twee kleuterleidsters. Bij zogenaamde zij- instroom (leerlingen van andere scholen, die tussentijds willen instromen) zal het kennismakingsgesprek altijd door de schoolleider of intern begeleider worden gedaan.

### Aanname instroom vierjarigen

- Tijdens het hele schooljaar kunt u uw kind aanmelden.
- Waar het een kleuter betreft, is het gewenst om uw kind ruim een jaar voor de vierde verjaardag aan te melden. U wordt verzocht hiervoor het aanmeldingsformulier in te vullen en in te leveren bij de administratie.
- U wordt op basis van uw aanmelding uiterlijk drie maanden voor het moment dat de kleuter 4 jaar wordt uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de verantwoordelijke kleuterleidster.
- Voorafgaand aan dit gesprek vult u de gegevens van uw kind in op het daartoe bestemde intake-formulier (en aanmeldingsformulier als dat nog niet is ingevuld). Aan de hand van dit formulier, het overdrachtsformulier van de peutergroep en mogelijk andere verslagen wordt in dit gesprek informatie uitgewisseld.
- Een eventuele hulpvraag kan hier besproken worden; het gesprek is nog vrijblijvend voor ouders én school.
- De intern begeleider wil een goed beeld krijgen van het kind opdat ook zeker is, dat het kind op deze school voldoende ontwikkelingsmogelijkheden heeft. Mocht het kind veel extra hulp nodig hebben, dan kan het zijn dat de school dit op den duur niet kan bieden. In het belang van het kind willen we hier in het begin al een beeld van krijgen.
- De intern begeleider brengt een advies uit aan de schoolleiding en legt de eventuele hulpvraag voor aan de collega's. Op basis hiervan neemt de schoolleiding het besluit tot aanname.
- U ontvangt bericht van de intern begeleider over het besluit betreffende de aanname van uw kind.
- Als besloten is tot plaatsing zal de klassenleerkracht contact opnemen om afspraken over de instroom met u te maken.
- Hiermee is uw kind bij ons op school geplaatst en de inschrijving een feit.

### Aanname zij- instroom

- Tijdens het hele schooljaar kunt u uw kind (eventueel telefonisch) aanmelden. Dit kan telefonisch of via e-mail (info@zwaneridder.nl)
- Indien ouders hun kind tussentijds willen overplaatsen van een andere school naar De Zwaneridder, dan zal deze vraag opgepakt worden door de schoolleider die hierover met u



contact zal opnemen en telefonisch de achtergrond van deze vraag en mogelijkheden van de school hierin samen met de ouders verkent.

- De schoolleider zal de ouders, indien noodzakelijk, op de hoogte brengen van de inhoud van het convenant dat scholen binnen Wageningen hebben afgesloten rondom het tussentijds overstappen van leerlingen en ouders ook zo nodig terugverwijzen naar de schoolleiding van hun huidige school.
- Als de verkenning aanleiding geeft voor een vervolg zal de schoolleider met de ouders een kennismakingsgesprek plannen om meer zicht te krijgen op de wensen van de ouders, de onderwijsbehoefte van de leerling(en) en de verwachtingen die de ouders hierbij hebben bij een eventuele komst naar De Zwaneridder. In het gesprek zal de schoolleider ook een beeld schetsen van het onderwijsklimaat en de inhoudelijke visie, waar De Zwaneridder voor staat als basis voor de inhoud van de ontwikkeling voor onze leerlingen. Het gesprek is nog vrijblijvend voor ouders én school.
- Indien de ouders aangeven een vervolgstap te willen zetten en de schoolleiding de verwachting heeft dat er mogelijkheden zijn voor de betreffende leerling, dan zal de schoolleider in overleg treden met de leerkracht(en) van de klas, waar deze leerling geplaatst gaat worden. Vervolgens worden drie wendagen afgesproken.
- Voor de start van de wenperiode dienen de ouders het inschrijfformulier en intakeformulier ingevuld ingeleverd te hebben als basis van informatie voor de school.
- Tijdens deze wendagen zullen de klassenleerkrachten en de intern begeleider zich een beeld proberen te vormen over deze leerling. Ook vakleerkrachten, die deze leerling gedurende hun les meemaken, zullen hun beeld delen met de klassenleerkracht. De intern begeleider zal ook (na goedkeuring ouders) de huidige school verzoeken om informatie over deze leerling.
- Na de wenperiode verzoekt de schoolleider de intern begeleider en de betreffende klassenleerkrachten haar te adviseren inzake de mogelijke plaatsing van deze leerling op school.
- Op basis van deze adviezen zal de schoolleiding een besluit nemen betreffende de aanname van deze leerling. Het kan ook zijn dat er nog vragen en zorgen zijn, die om nader onderzoek vragen. In samenspraak met de aanname-commissie zal door de schoolleiding vastgesteld worden welke stappen hierin nog moeten worden gezet om tot een verantwoorde keuze te kunnen komen.
- De ouders zullen door de IB-er op de hoogte worden gebracht van het genomen besluit en/of de gewenste vervolgstappen, die in deze procedure nog moeten worden gezet.

## Administratie

De administratie verricht, in samenspraak met de schoolleiding, verschillende werkzaamheden ten behoeve van de school. Als ouder kunt u hier terecht voor:

- het melden van ziekte;
- het verkrijgen van informatie, formulieren en brochures met betrekking tot de school.

Tevens heeft de administratie samen met de conciërge een verzorgende taak naar de leerlingen toe. Kinderen die zich bezeerd hebben of zich onwel voelen, worden door het schoolsecretariaat opgevangen. Door de aard van hun werkzaamheden zijn zij niet constant op hun werkplaats. Bij geen gehoor gelieve op een ander tijdstip terug te bellen of een boodschap in te spreken op het antwoordapparaat.

## Bedrijfshulpverleners

Binnen de school zijn de collegae adequaat getraind t.b.v. BHV. Jaarlijks volgen de collegae de herhalingscursus.

## Betrokkenheid ouders

De school is erbij gebaat dat ouders zich betrokken voelen. Op de eerste plaats komt deze betrokkenheid het onderwijs aan het kind ten goede als de ouders zich kunnen vinden in de identiteit van de school en de pedagogische uitgangspunten. Daarnaast is een vrijeschool een schoolgemeenschap van kinderen, ouders en leerkrachten. Gezamenlijk zorgen zij ervoor dat deze schoolgemeenschap leeft. Ouders kunnen bijdragen in de verzorging van de school, het organiseren van activiteiten, het ondersteunen van de leerkrachten of het vieren van jaarfeesten. Op onze school is de betrokkenheid ook van belang om het relatief kleine

lerarenteam te helpen en de taken te verlichten.

#### Activiteitengroep

De activiteitengroep organiseert voor belangstellenden lezingen en cursussen, die betrekking hebben op het vrijeschoolonderwijs en de achtergronden ervan.

#### Lentemarkt commissie

De marktcommissie organiseert één keer per jaar een voorjaarsmarkt. De opbrengst wordt besteed aan speciale behoeften van de school. Voor hulp bij deze markt en voor de organisatie wordt steeds een beroep gedaan op alle ouders.

#### Medezeggenschap Raad

Volgens een wettelijke bepaling (Wet Medezeggenschap Onderwijs 1992) dient iedere onderwijsinstelling te beschikken over een instantie waar inspraak van personeel en ouders gewaarborgd is. De Zwaneridder beschikt vanaf 1 oktober 2007 over een medezeggenschapsraad, die bestaat uit 2 personeelsleden en 2 ouders. De MR heeft advies- en instemmingsbevoegdheid op diverse beleidsterreinen van de school. Als uitloeiing van de besturenfusie is ook een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld.

*Dit schooljaar 2019-2020 wordt onze Medezeggenschapsraad vertegenwoordigd door:*

<b>MR</b>	<a href="mailto:mr@zwaneridder.nl">mr@zwaneridder.nl</a>	
<b>Oudergeleding</b>		
Aron Damen	<a href="mailto:advontuur@hotmail.com">advontuur@hotmail.com</a>	voorzitter
Martin Koch	<a href="mailto:mr-zaken@martinkoch.org">mr-zaken@martinkoch.org</a>	secretaris
<b>Personeelsgeleding</b>		
vacature		
Loes Suerink	<a href="mailto:l.suerink@zwaneridder.nl">l.suerink@zwaneridder.nl</a>	

Ouderbibliotheek

Wekelijks is op vrijdagochtend van 08.30-09.15 uur de ouderbibliotheek geopend. Deze wordt georganiseerd door een of twee ouders en staat aangekondigd in de agenda van het weekbericht. Het aanbod van de ouderbibliotheek sluit aan op de antroposofische achtergrond van de school. Ook tijdens de lentemarkt en andere activiteiten is de boekentafel aanwezig. De boeken worden verkocht tegen de reguliere winkelprijs. Maar omdat ze met korting ingekocht kunnen worden, is er een kleine winst (10-15% per boek). Deze komt geheel ten goede aan de school!

#### Buitenschoolse opvang

De Zwaneridder heeft een samenwerkingsafspraken met de Stichting Istia en de Stichting Koepel Kinderopvang Wageningen en kindercentrum Schateiland. Omdat onze school afwijkende schooltijden heeft ten opzichte van het reguliere onderwijs, zijn hierover met beide organisaties aanvullende afspraken gemaakt, zodat school en opvang goed op elkaar aansluiten.

Wanneer u opvang wenst voor uw kind dient u zelf contact te leggen met een van de opvangorganisaties. De school is slechts verantwoordelijk voor de *mogelijkheid* tot opvang. U blijft als ouder zelf verantwoordelijk voor het regelen ervan.

Stichting Istia  
KDV De Zwanekindjes en BSO het Zwanennest  
Arboretumlaan 1  
6703 BD Wageningen  
T 0317 - 412 027  
Bernadet Albers (di-wo-vr)  
E [b.albers@zwaneridder.nl](mailto:b.albers@zwaneridder.nl)  
T 0317 - 424 139

Stichting Koepel Kinderopvang Wageningen

Marijkeweg 22  
6709 PG Wageningen  
Postbus 126  
6700 AC Wageningen  
T 0317- 412010  
I [www.kinderopvang-wageningen.nl](http://www.kinderopvang-wageningen.nl)  
E [informatie@kinderopvang-wageningen.nl](mailto:informatie@kinderopvang-wageningen.nl)

BSO Het Groene Wiel,  
Hendrikweg 14B,  
6703 AW Wageningen.  
Deze locatie op loopafstand biedt BSO van 12.50 tot 15.00 uur (voor de jongere kinderen) en de reguliere BSO opvang tot 18.00 uur.  
T 0317- 422041  
I [www.ivn.nl/het-groene-wiel](http://www.ivn.nl/het-groene-wiel)  
E [groenewiel@ivn.nl](mailto:groenewiel@ivn.nl)

Kindercentrum Schateiland  
Dudoklaan 10  
6708 RP Wageningen  
T 0317-420 777  
I [www.kindercentrumschateiland.nl](http://www.kindercentrumschateiland.nl)  
E [info@kindercentrumschateiland.nl](mailto:info@kindercentrumschateiland.nl)

## Excursies

In perioden die zich daarvoor lenen maken de klassen een of meerdere excursies. Elke leerkracht bepaalt zelf wat hij al dan niet doet, mits het binnen het budget past. Ook via het aanbod cultuureducatie wordt jaarlijks buiten school deelgenomen aan activiteiten, die passen binnen het leerplan van de betreffende klas.

## Externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon is niet verbonden met de school en wordt benoemd door het bevoegd gezag. Voor Stichting Pallas is dit de heer Th. v.d. Gazelle, 06-14726394.

## Jeugdgezondheidszorg

De afdeling JGZ van GGD Gelderland-Midden onderzoekt jaarlijks alle kinderen in de leeftijd van 5-6 en 10-11 jaar. Het is ook mogelijk om telefonisch advies in te winnen via een dagelijks telefonisch spreekuur. De Jeugdgezondheidszorg werkt preventief. Alle kinderen worden op verschillende leeftijden gezien om mogelijke problemen in het opgroeien op het spoor te komen. Daarnaast helpt de JGZ bij het bewandelen van de juiste weg als er problemen zijn gesignaleerd. Meer informatie vindt u op de website [www.vggm.nl](http://www.vggm.nl)

## Kerstspelen

Een bijzondere traditie op De Zwaneridder vormt de opvoering van de Oberufer Kerstspelen. Deze oude mysteriespelen dateren van een ver verleden: in hun oorspronkelijke vorm werden zij gespeeld door de boerenbevolking van een streek in Hongarije. Door het werk van Rudolf Steiner zijn ze uiteindelijk geworden tot de spelen zoals we ze nu kennen.

## Lesuitval

In geval van afwezigheid van een leerkracht zal de school een vervanger inzetten in de klas. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan wordt de klas opgedeeld over de andere klassen. In uiterste nood kan het gebeuren dat een klas vrij krijgt. Indien noodzakelijk kan een kind op school worden opgevangen.

## Organisatie Zwaneridder

De schoolleiding berust bij de schoolleider. De schoolleider is eindverantwoordelijk voor de opstelling, besluitvorming en uitvoering van het beleid binnen de kaders van Stichting Pallas die elders in deze schoolgids staan beschreven. Het onderwijsbeleid wordt samen ontwikkeld met het team van De Zwaneridder.

## Onderwijskundige rapporten

Onder verantwoording van de directeur wordt van iedere leerling die de school verlaat, ten behoeve van de ontvangende school, een onderwijskundig rapport opgesteld. Een afschrift van dit rapport wordt aan de ouders van de leerling verstrekt.

## Overblijven

De leerlingen van De Zwaneridder hebben een overblijfpauze van veertig minuten. Er is dan ook permanent toezicht door leerkrachten. De kinderen krijgen eerst tien minuten de gelegenheid om in de klas hun brood op te eten en gaan dan een half uur naar buiten.

## Peutergroep

Vrije peuterspeelzaal De Zwanekindjes is in 1988 van start gegaan. Inmiddels is de naam veranderd in KDV De Zwanekindjes, een kinderopvang horende bij stichting ISTIA. Er zijn twee peutergroepen en een groeiende BSO, Het Zwanennest. De BSO is drie dagen tot 18.00 uur open en bij voldoende aanmelding zijn er meer mogelijkheden.

Benieuwd naar informatie over aanmelding, openingstijden en tarieven? Dit is te vinden op onze site:

[www.kinderopvangistia.nl/kinderopvang-wageningen](http://www.kinderopvangistia.nl/kinderopvang-wageningen) Of mail met vragen naar: [kinderopvang@zwaneridder.nl](mailto:kinderopvang@zwaneridder.nl)

## Samenwerkingsverband Passend onderwijs

Ons schoolbestuur werkt met andere schoolbesturen in de regio samen in het samenwerkingsverband primair onderwijs Rijn & Gelderse Vallei. In totaal 35 schoolbesturen zorgen er samen voor dat ieder kind in de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen kan rekenen op passend onderwijs. De samenwerkende schoolbesturen doen er alles aan om ervoor te zorgen dat ieder kind in de regio succesvol kan zijn op school doordat er aan zijn of haar vraag kan worden voldaan op een passende plek.

## Schaaktoernooi

De afgelopen jaren nam De Zwaneridder soms deel aan het jaarlijkse schaaktoernooi voor scholen, waarvoor de leerlingen van klas 3 t/m 6 op vrijdagmiddag schaakles kregen van enkele ouders. De schaaklessen pasten binnen de verrijkingsstof van de betreffende klassen.

## Schoolkamp

Klas 6 gaat jaarlijks op schoolkamp. De klassenleerkracht zoekt voor het kamp meerdere begeleiders. De ouders betalen een eigen bijdrage van €75 per leerling.

## Schoolregels

De schoolafspraken van De Zwaneridder vindt u in de klassen en gangen van de school.

## School Sport-Olympiade

Eens in het jaar organiseert de gemeente Wageningen een sportdag voor alle Wageningse basisscholen. Ook De Zwaneridder doet hieraan mee vanaf de vierde klas. Voor deze dag gaan enkele ouders als begeleider mee.

## Schooltijden

Vanwegen de twee lokaties, hanteren we verschillende tijden voor kleuters en klas 1 t/m 6.

### Kleuterklassen

maandag t/m vrijdag 8.30-12.50 uur

Na de voorjaarsvakantie op de dinsdagen Poortklas voor oudste kleuters tot 15.00 uur

### Klas 1-2

Maandag, woensdag, vrijdag 8.25-12.45

Dinsdag en donderdag 8.25-14.55

### klas 3-6

maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag 8.25-14.55

woensdag 8.25-12.45

Pauzetijden klas 1 t/m 6: 10.40-10.55 en 12.55-13.25

## Schoolverzuim

Kinderen vanaf 5 jaar zijn leerplichtig volgens de wet op de leerplicht. Zij worden geacht om tot en met groep 4 per jaar 880 uur onderwijs te krijgen en van groep 5 t/m 8 per jaar 1000 uur. Indien een leerling niet aanwezig kan zijn op school dient de ouder dit vóór 8.15u te melden via Social Schools, het interne mailsysteem. Kinderen kunnen in speciale gevallen verlof krijgen. Deze verlofdagen dienen minstens een week van tevoren schriftelijk te worden aangevraagd bij de directie. Voor alle bepalingen rondom vrijstelling van schoolbezoek kunt u terecht op de website van de Rijksoverheid. Heeft u door uw beroep of dat van uw partner geen mogelijkheid om tijdens schoolvakanties op vakantie te gaan? Dan kunt u bij de schoolleiding toestemming vragen voor vrijstelling. In dat geval kan uw kind onder bepaalde voorwaarden maximaal 10 dagen per jaar extra vrij krijgen. Raadpleeg de website van de Rijksoverheid voor meer informatie.

Voor andere redenen dan die welke wettelijk vastgelegd zijn, kunnen wij uw kind geen verlof geven. Verzuim om andere redenen dan de wettelijk vastgelegde, zullen wij moeten melden aan de leerplichtambtenaar van onze gemeente.

Schoolverzuim wordt nauwkeurig geregistreerd. Bij een hoog percentage afwezigheid worden de ouders op school uitgenodigd voor een gesprek. 1. Door de leraar 2. Als dat geen verbetering oplevert; door de schoolleider zelf. Wij zijn namelijk verplicht om veelvuldige verzuim direct te melden aan de leerplichtambtenaar en vast te leggen in ons leerlingvolgsysteem.

Ook veelvuldig te laat komen valt onder ongeoorloofd verzuim. In het kader van bovenstaand zullen we ouders op dezelfde wijze aanspreken zoals hierboven wordt vermeld.

## Social Schools

Social Schools is een complete en veilige en afgesloten communicatie-app voor scholen, ouders en kinderen. Ouders die hun kind bij ons op school hebben, krijgen een koppelcode en kunnen zo gebruik maken van dit systeem.

## Team

Ons team bestaat uit klassenleerkrachten, vakleerkrachten en Onderwijsondersteunend personeel. Klassenleerkrachten hebben de pedagogische verantwoordelijkheid voor de eigen klas. Andere leraren ondersteunen dat in vaklessen. Binnen een vastgesteld overlegritme komt het team regelmatig bijeen.

## Klassenleerkrachten/kleuterleidsters

De klassenleerkracht heeft de verantwoordelijkheid over een groep kinderen die samen een klas vormen. In deze klas verzorgt de klassenleerkracht het onderwijs en de meeste vaklessen. Naast lesgevende taken hebben de leerkrachten ook algemene taken in de organisatie van de school.

## Vakleerkrachten

In een aantal vakken geven gespecialiseerde leerkrachten les. Momenteel werken er op De Zwaneridder vakleerkrachten voor de volgende vakken:

- euritmie: de kleuterklas tot en met klas 6
- gymnastiek: klas 1 tot en met klas 6

## Interne begeleiding

De IB-er heeft tot taak de leerlingzorg op De Zwaneridder te bewaken en te ontwikkelen. Zij ondersteunt de leerkrachten op het gebied van het leerlingvolgsysteem en de begeleiding van de zorgleerlingen.

## Onderwijs assistent

De onderwijsassistent kan de klassenleerkracht ondersteunen in de klas. Daarnaast voert zij

handelingsplannen uit op basis van een afstemming tussen klassenleerkracht en IB-er en rapporteert de resultaten na de betreffende periode aan de klassenleerkracht en de IB-er en verwerkt deze gegevens binnen ParnasSys.

### Conciërge

Bij De Zwaneridder is een conciërge voor drie dagen in de week werkzaam.

*Schooljaar 2019-2020 ziet ons team er als volgt uit:*

Kleuterklas 1	Reini Brouwer	<a href="mailto:r.brouwer@zwaneridder.nl">r.brouwer@zwaneridder.nl</a>
	Ciske Hekman	<a href="mailto:c.hekman@zwaneridder.nl">c.hekman@zwaneridder.nl</a>
Kleuterklas 2	Sara Hartman	<a href="mailto:s.hartman@zwaneridder.nl">s.hartman@zwaneridder.nl</a>
Kleuterklas 3	Anja van Roekel	<a href="mailto:a.van.roekel@zwaneridder.nl">a.van.roekel@zwaneridder.nl</a>
	Ellen te Maarssen	<a href="mailto:e.te.maarssen@zwaneridder.nl">e.te.maarssen@zwaneridder.nl</a>
Klas 1	Wilma Stoop	<a href="mailto:w.stoop@zwaneridder.nl">w.stoop@zwaneridder.nl</a>
	Manon Haffmans	<a href="mailto:m.haffmans@zwaneridder.nl">m.haffmans@zwaneridder.nl</a>
Klas 2	Job van der Tas	<a href="mailto:j.van.der.tas@zwaneridder.nl">j.van.der.tas@zwaneridder.nl</a>
	Gemma Awater	<a href="mailto:g.awater@zwaneridder.nl">g.awater@zwaneridder.nl</a>
Klas 3	Wieke Baris	<a href="mailto:w.baris@zwaneridder.nl">w.baris@zwaneridder.nl</a>
	Anja Kusters	<a href="mailto:a.kusters@zwaneridder.nl">a.kusters@zwaneridder.nl</a>
Klas 4	Esther de Wind	<a href="mailto:e.de.wind@zwaneridder.nl">e.de.wind@zwaneridder.nl</a>
	Manon Haffmans	<a href="mailto:m.haffmans@zwaneridder.nl">m.haffmans@zwaneridder.nl</a>
Klas 5	Eva Lorijn	<a href="mailto:e.lorijn@zwaneridder.nl">e.lorijn@zwaneridder.nl</a>
Klas 6	Elise van Bergen	<a href="mailto:e.van.bergen@zwaneridder.nl">e.van.bergen@zwaneridder.nl</a>
	Dorothe Broere	<a href="mailto:d.broere@zwaneridder.nl">d.broere@zwaneridder.nl</a>
euritmie	Hannah Degenaar	<a href="mailto:h.degenaar@zwaneridder.nl">h.degenaar@zwaneridder.nl</a>
intern begeleider	Leonie van Grinsven	<a href="mailto:ib@zwaneridder.nl">ib@zwaneridder.nl</a>
remedial teacher	Alie Minkema	<a href="mailto:a.minkema@zwaneridder.nl">a.minkema@zwaneridder.nl</a>
onderwijsassistent	Heidi Mürer	<a href="mailto:h.murer@zwaneridder.nl">h.murer@zwaneridder.nl</a>
leerkrachtondersteuner	Wietske de Vries	<a href="mailto:w.de.vries@zwaneridder.nl">w.de.vries@zwaneridder.nl</a>
administratie	Gertrude Chardon	<a href="mailto:g.chardon@zwaneridder.nl">g.chardon@zwaneridder.nl</a>
conciërge	Loes Suerink	<a href="mailto:l.suerink@zwaneridder.nl">l.suerink@zwaneridder.nl</a>
schoolleider	Ilja van Geel	<a href="mailto:i.van.geel@zwaneridder.nl">i.van.geel@zwaneridder.nl</a>

### Vergoeding reiskosten naar en van school

Het is in sommige gevallen mogelijk om een vergoeding van de reiskosten naar en van school te krijgen voor kleuters en leerlingen van de onderbouw. Dit wordt per gemeente geregeld. Informatie is te verkrijgen via de gemeente waar u woont.

### Vertrouwenspersoon

Naast de vertrouwenspersoon van onze stichting (Pallas) hebben wij op school eveneens een vertrouwenspersoon aangesteld, mevrouw Heidi Mürer. [h.murer@zwaneridder.nl](mailto:h.murer@zwaneridder.nl)

Een vertrouwenspersoon kan aangesproken worden over zaken, nadat de betrokkene het onderwerp van gesprek met de leerkracht of de schoolleiding heeft besproken. Het gaat daarbij veelal om zaken met een persoonlijk karakter waar de betrokkenen met elkaar niet zijn uitgekomen. De leerlingen kunnen ook een beroep doen op deze interne contactpersoon.

### Voetbaltoernooi

Sinds enkele jaren neemt de school met klas 4, 5 en 6 deel aan het jaarlijkse voetbaltoernooi voor

de Wageningse basisscholen. Zowel de jongens als meisjes schrijven zich daarbij in. Omdat ouders de teams begeleiden, lukt het deelnemen aan het voetbaltoernooi niet altijd.

#### Vrijstelling van onderwijs

In bijzondere, wettelijk bepaalde gevallen, kan een leerling vrijstelling krijgen van onderwijs. Formulieren zijn op school te verkrijgen en dienen minstens een week van tevoren ingeleverd te worden bij de directie.

#### Weekbericht & website

Het weekbericht verschijnt ongeveer eens in de drie weken (en een week voorafgaand aan een jaarfeest) en wordt digitaal aangeboden via Social Schools. Als uw kind op onze school zit dan krijgt u toegang tot Social Schools.

Het e-mailadres voor het aanleveren van kopij: [weekbericht@zwaneridder.nl](mailto:weekbericht@zwaneridder.nl)



## III. Stichting Pallas

### Missie

De missie van Stichting Pallas is statutair vastgelegd in de doelstelling (artikel 2 van de statuten):

- *De stichting heeft ten doel:*
- *het geven van onderwijs op basis van de antroposofische beginselen van Rudolf Steiner;*
- *het in stand houden en bevorderen van het vrijeschoolonderwijs in Midden- en Zuid Nederland;*
- *het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van de vrijeschoolpedagogiek en –didactiek*
- *en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.*
- *De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:*
- *het oprichten en beheren van scholen;*
- *het samenwerken met de overheid en met andere onderwijsinstellingen, organisaties en (rechts)personen die eenzelfde dan wel aanverwant doel nastreven;*
- *alle overige middelen die voor het realiseren van het doel bevorderlijk kunnen zijn.*

### Zeventien scholen

Stichting Pallas verenigt 17 vrijescholen voor primair onderwijs in Midden- en Zuid Nederland. De binnen Stichting Pallas werkende scholen zijn:

- Basisschool de Zilverlinde te Roosendaal
- Bernard Lievegoedschool te Maastricht
- De Driestroom te 's-Hertogenbosch
- Johannesschool te Tiel
- 't Kleurenbos te Oss
- Meander Vrijeschool voor basisonderwijs te Nijmegen
- Rudolf Steiner Educare te Venlo
- De Strijene te Oosterhout
- Talander te Sittard
- Tiliander te Tilburg
- Vrijeschool Brabant te Eindhoven
- Vrijeschool Christophorus te Roermond
- Vrijeschool Helianthus te Heerlen
- Vrijeschool Peelland te Helmond
- Vrijeschool De Zwaneridder te Wageningen
- De Vuurvogel te Ede
- De Zevenster te Uden

De Pallasscholen maken deel uit van een groep van ruim negentig vrijescholen in Nederland. De Nederlandse vrijescholen maken weer deel uit van een wereldwijde beweging van vrijescholen die zich laat inspireren door de menskundige inzichten van Rudolf Steiner.

Alle Pallasscholen voldoen aan de wettelijke criteria, zoals deze door de overheid worden gesteld, en hebben het basisarrangement. De scholen committeren zich aan de kerndoelen basisonderwijs. Deze zijn voor de vrijescholen beschreven in de publicatie *'Ik zie rond in de wereld'* (2006).

### Besturing

De Stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur dat werkt onder toezicht van een Raad van Toezicht. Het College van Bestuur stuurt de schoolleiders aan en geeft de dagelijkse leiding aan de stafmedewerkers. De schoolleiders werken samen in het Pallas Schoolleiders Overleg, een orgaan voor advies en afstemming. Iedere school heeft een medezeggenschapsraad waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd. Pallas breed functioneert een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

*Raad van Toezicht (bemensing februari 2019)*

- Clarien Veltkamp, voorzitter
- Sonja Mäkel, vicevoorzitter
- Ria van der Heijden
- Sabina Pot



- Mart van de Lisdonk
- Wieneke Groot

#### *College van Bestuur en staf van Stichting Pallas (bemensing februari 2019)*

- Wanda Kasbergen, bestuurder
- Constant Boogert, controller
- Elise Swinkels, bestuurssecretaris
- Astrid Vingerhoets, staffunctionaris personeel
- Frouke Willemsen, staffunctionaris personeel
- Marjan Groeneveld, staffunctionaris algemeen

Stichting Pallas heeft de financiële administratie en de personeelsadministratie ondergebracht bij Onderwijsbureau Twente.

## Pallas brede zaken en regelingen

### Pallas map

Op elke school is er de zogenaamde (digitale) Pallas map ter inzage beschikbaar, met relevante informatie over de stichting, de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad en diverse regelingen en (jaar)stukken.

### Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), die vanaf 25 mei 2018 van kracht is, stelt nieuwe en verdergaande eisen aan de omgang met persoonsgegevens. Binnen Stichting Pallas hebben wij een privacyreglement opgesteld, dat voor alle Pallasscholen gelden en op de website [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl) ter inzage staat.

De AVG verplicht het College van Bestuur een Functionaris Gegevensbescherming (=FG) aan te wijzen, omdat scholen persoonsgegevens verwerken en de voortgang van leerlingen nauwgezet vastleggen. De individuele scholen die onder de Stichting Pallas vallen hoeven zelf dan ook geen eigen FG aan te wijzen. Stichting Pallas heeft een FG aangesteld, die controleert of een school zich aan de regels van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) houdt.

Naast een controlerende taak beoordeelt een FG beveiligingsincidenten en datalekken, adviseert het College van Bestuur en maakt medewerkers bewust van het belang van informatiebeveiliging en privacy. Daarnaast is de FG de contactpersoon voor de externe toezichthouder: de Autoriteit Persoonsgegevens.

### Financiën

De Pallasscholen worden bekostigd vanuit de rijksbijdragen voor het Primair Onderwijs. Deze bestaan onder andere uit personele bekostiging en materiële bekostiging. Daarnaast ontvangen de scholen inkomsten uit ouderscheningen. Elke school heeft een eigen begroting en voert een eigen financiële administratie. Ook heeft elke school een eigen en herkenbare vermogenspositie. Samen vormen deze vermogens het totale vermogen van Stichting Pallas. Binnen de Pallasscholen en de Pallas- organisatie is er geen sponsoring of anderszins financiële ondersteuning anders dan de ouderscheningen.

### Klachtenregeling en vertrouwenspersoon

Voor de Pallasscholen geldt de klachtenregeling zoals die binnen Stichting Pallas is overeengekomen. De actuele regeling is op alle scholen ter inzage beschikbaar en te vinden op [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl)

Stichting Pallas is op grond van het protocol klachtenprocedure verplicht een vertrouwenspersoon te hebben die inzetbaar is in het traject na het indienen van een klacht, dan wel anderszins ingeval veiligheid en geborgenheid van kinderen/ouders/medewerkers aan de orde zijn.

De actuele bereikbaarheidsgegevens van de vertrouwenspersoon zijn te vinden op [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl) Als back-up is een vrouwelijke collega van de vertrouwenspersoon beschikbaar die in voorkomende gevallen kan worden ingeschakeld.

## Ouderschenkeningen

Stichting Vrienden van Pallas geeft scholen financiële ondersteuning voor de invulling van de antroposofische identiteit van onze school. Te denken valt hierbij aan de kosten voor vaklessen, jaarfeesten en materialen. Stichting Vrienden van Pallas is onafhankelijk, ANBI erkend en ziet toe op een ordentelijke inning en aanwending van de schenkingen aan de school.

Inzake de schenking ontvangen de ouders van de school een informatiebrief en een ouderschenkingsformulier. In afstemming met de MR van de school maakt de schoolleider jaarlijks een plan voor de aanwending van de ouderschenkeningen en een verantwoording op basis waarvan de school geld ontvangt van de Stichting Vrienden van Pallas. Beide documenten zijn uiteraard openbaar en ter inzage beschikbaar via de school. Voor meer informatie zie [www.vriendenvanpallas.nl](http://www.vriendenvanpallas.nl)

Het bestuur van de Stichting Vrienden van Pallas heeft de administratieve afhandeling van de ouderschenkeningen uitbesteed aan Kubus, een extern bureau.

## Strategisch plan

De Pallasscholen werken met een eigen schoolplan, dat ontwikkeld is en uitgevoerd wordt binnen de kaders van het strategisch plan van Pallas. Dit plan heeft als titel "Zelfbewust" en bestrijkt de periode 2015-2019. Het plan is te vinden op [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl)

## Schorsen en verwijderen

Voor de Pallasscholen geldt de regeling schorsing en verwijdering van leerlingen. De actuele regeling is op alle scholen ter inzage beschikbaar en te vinden op [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl)

## Sociale veiligheid

Voor de Pallasscholen geldt de regeling sociale veiligheid. De actuele regeling is op alle scholen ter inzage beschikbaar en te vinden op [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl)

## Toestemming

De scholen mogen persoonsgegevens verwerken als daar een wettelijke grondslag voor is (zie ook privacyreglement voor de grondslagen op [www.stichtingpallas.nl](http://www.stichtingpallas.nl)); scholen hoeven hier geen toestemming voor te vragen.

Voor het gebruik en verwerking van foto- en beeldmaterialen van de leerlingen wordt aan de ouders toestemming gevraagd. Bij de inschrijving van een leerling wordt aan ouders gevraagd om een toestemmingsformulier te ondertekenen voor het gebruik van de foto- en beeldmateriaal. Ouders mogen een eventueel eerdere toestemmingen veranderen, wijzigen of intrekken.

Op de website van Stichting Pallas staan verschillende documenten waaronder de privacyreglement en het inzagerecht van ouders. Met het nieuwe reglement en verschillende documenten beogen wij ervoor zorg te dragen dat op de scholen van Stichting Pallas de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt conform de AVG en overige wet- en regelgeving in dit kader.

## Verzekeringen

De school heeft via de Stichting Pallas een aantal verzekeringen zoals:

- Een ongevallenverzekering voor leerlingen, personeel en vrijwilligers. Deze verzekering dekt ongevallen gedurende 24 uur per dag tijdens alle door de school georganiseerde normale activiteiten.
- Een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering (WA); via deze verzekering is de school verzekerd voor gevallen waarbij zij voor schade aansprakelijk gesteld kan worden. Niet verzekerd is schade als gevolg van diefstal of vermissing.

De school kan alleen aansprakelijk worden gesteld in die gevallen waarin de leerlingen onder toezicht staan van leraren, overig personeel of ouderparticipanten.

De school is volgens de verzekering alleen aansprakelijk als:

- zij een onrechtmatige daad heeft gepleegd;
- zij schuld heeft; e.e.a. impliceert dat een school niet in alle gevallen aansprakelijk gesteld kan worden, bijv. bij het vallen van een kind dat ook niet met toezicht is te voorkomen;

er schade is.

- Dit maakt een eigen WA-verzekering dus niet overbodig

## IV. Vrijeschool pedagogiek

### Uitgangspunten

Vrijeschool De Zwaneridder is één van de ruim 90 vrijescholen in Nederland. Deze zijn onderdeel van een mondiale schoolbeweging. Grondlegger van de vrijescholen is Rudolf Steiner, die begin 20<sup>e</sup>- eeuw aanwijzingen heeft gegeven voor de uitgangspunten en ontwikkeling van dit onderwijs. Deze aanwijzingen zijn gebaseerd op het antroposofisch mensbeeld.

Dit mensbeeld, de aanwijzingen van Steiner en de ervaringen die met dit type onderwijs zijn opgedaan, vormen voor de leerkrachten de inspiratiebronnen van waaruit zij handelen. Wij geven het onderwijs zo vorm, dat deze bronnen levend blijven, maar dat tevens de verworvenheden van deze tijd hun plaats krijgen in het onderwijs. Deze twee elementen kunnen een spanningsveld opleveren, dat een ieder ertoe brengt om zich steeds opnieuw af te vragen wat belangrijk is en essentieel voor het lesgeven aan en het opvoeden van de kinderen.

### Het “vrije” van de school

Het begrip ‘vrij’ van het vrijeschoolonderwijs heeft te maken met twee dingen:

- kinderen opvoeden tot vrijheid
- streven naar ‘vrijheid van onderwijs’

‘Opvoeden tot vrijheid’ betekent niet dat de kinderen alles mogen en niets moeten. Opvoeden tot vrijheid betekent wel dat we het kind helpen zich bewust te worden van zijn eigen levensmotief, zijn eigen vermogens, zijn eigen wil. De kernvragen van elk kind, wie ben ik en wat kan ik, vormen de achtergrond waartegen het gehele vrijeschoolonderwijs gestalte krijgt.

### Doelstelling

De vrijeschool streeft ernaar de persoonlijkheid van de jonge mens zo breed mogelijk te ontwikkelen. De zorg voor een evenwichtige groei in het denken, het gevoelsleven en het wilsleven staat hierbij centraal. Cognitieve, kunstzinnige en sociale vorming krijgen gelijkwaardig aandacht. De bedoeling is dat de leerling zich van zijn idealen bewust wordt en – innerlijk vrij – streeft naar verwezenlijking daarvan. Individuele ontplooiing kan zo tevens leiden tot een creatieve bijdrage aan de samenleving.

### Onderwijs en mensbeeld

Het principe van ‘vrijheid’ heeft veel te maken met een ander kenmerk van de vrijeschool: het mensbeeld. Wat is een mens, wat is een kind eigenlijk? Hoe en waardoor ontwikkelt het zich?

Volgens het antroposofische mensbeeld heeft de mens een fysiek lichaam, waarin de geest van een wezen incarneert. De mens wordt dus gezien als een lichamelijk wezen en een individueel geestelijk wezen. Het kind is geen onbeschreven blad dat je naar believen vol kunt schrijven, maar brengt speciale geestelijke talenten en motieven mee die het met behulp van zijn lichamelijk wezen kan ontwikkelen en realiseren. Als het ware ‘tussen’ het geestelijke en het lichamelijke ontwikkelen zich de psychische of zielenkwaliteiten, vooral in de basisschoolleeftijd. De psychische kwaliteiten uiten zich in het gevoelsleven, maar ook in de manier van denken en willen.

In de periode van 0 tot 6 à 7 jaar staat de lichamelijke ontwikkeling van het kind centraal, de groei en de motoriek. Door veel te spelen, te bewegen, door een regelmatige dagindeling, door liedjes en een positieve sfeer gaat het kind zich thuis voelen in zijn eigen lichaam.

Daarna, van ongeveer 6 à 7 tot 12 à 14 jaar treden de psychische kwaliteiten meer op de voorgrond. Het kind beleeft zichzelf en zijn omgeving vooral in zijn gevoelens. Daarom tracht de school allereerst bij het gevoelsleven van het kind aan te sluiten door het voor leerstof ‘warm’ te laten lopen, enthousiast te maken.

Ook het denken en willen worden aangesproken. Wat het kind weet is minder belangrijk dan hoe het kind denkt. In aanleg denkt bijna elk kind origineel, creatief en probleemoplossend. Het is aan de ouders en de school om dat vermogen te behoeden, te koesteren en te verzorgen.

## V. Onderwijs en kwaliteit

### Kwaliteitsmanagement op school

De Inspectie van het Onderwijs heeft De Zwaneridder in april 2019 bezocht voor een verificatie onderzoek. Zij beoordeelde De Zwaneridder op alle onderzochte standaarden met een voldoende. De huidige onderwijskwaliteit is op niveau en vraagt tegelijk verbetering. Het op orde houden en verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs is elk schooljaar aan de orde. De beschrijving en inhoud van het inspectierapport kunt u desgewenst opvragen bij de schoolleiding.

### Schoolplan 2019 – 2020

Elke vier jaar herijkt en actualiseert de school haar strategisch schoolbeleidsplan op de actuele situatie van de school en haar omgeving. Rekening houdend met de kenmerken van de leerlingen en met de wensen van de belanghebbenden uit de omgeving van de school, zal de school daarin beschrijven wat zij onder kwalitatief goed onderwijs verstaat.

Een evaluatie van aandachtspunten, die de basis vormt voor het nieuwe schoolbeleidsplan 2019-2023, heeft ons inzicht gegeven in een aantal zaken, die de komende jaren de nodige aandacht van de school vragen.

Deze aandachtspunten en de wijze waarop we dit het komende schooljaar willen gaan borgen staan beschreven in het school-jaarplan en de werkplannen 2019-2020. Dit is in te zien bij de schoolleider.

### Uitstroom & resultaten

De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen op het niveau dat mag worden verwacht. De school hanteert de IEP-toets als eindtoets.

De resultaten op deze toets zijn voor het schooljaar 2018-2019 overeenkomstig het schooladvies en de capaciteiten van de leerlingen. De school scoort net onder de inspectienorm. De grafiek toont het uitstroomniveau van klas 6 van de afgelopen jaren.

	2018-2019	2017-2018	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014
vwo & gymnasium	2	5	35,7 %	47,8 %	69 %	62 %	47 %
havo/vwo	1	4	28,6 %				
havo		1	7,1%	34,7 %	06 %	07 %	0 %
vmbo	3			17,5 %	25 %	31 %	53 %
vmbo-gl-t/havo	1	3	21,4 %				
vmbo kb/bb	3	1	7,1%				
aantal leerlingen	10	14	100,0 %	23	16	13	15

*Uitstroom klas 6 naar het voortgezet onderwijs*

## Onderwijstijd

Het aantal lesuren per dag, week en jaar is door de wetgever slechts in grote lijnen vastgesteld. Het totaal aantal lesuren over 8 onderwijsjaren (totale duur basisschool) bedraagt 7520. Dit is verdeeld zoals te lezen valt in onderstaand overzicht:

	norm	2019-2020	verschil
<b>acht jaar</b>	7520,00	7706,00	186,00
<b>1e vier</b>	3520,00	3459,32	-60,68
<b>2e vier</b>	3760,00	4246,68	486,68
<b>add</b>	240,00		

Het totaal bedraagt 7520; het aantal uren in de eerste vier jaren bedraagt 3520, in de tweede vier jaar 3760. het resterende deel, 240 uren, mag door de school worden verdeeld over de jaren. In de kolom 2019-2020 staat het aantal uren vermeld dat op De Zwaneridder in het schooljaar 2018-2019 zal worden aangeboden (hierbij geëxtrapoleerd over acht jaren). In onderstaande tabel staan het aantal feitelijke dagen en uren vermeld op basis van de ingeroosterde uren.

	av wk n	av uren	ma	di	wo	do	vr	7706,0 0
<b>kleuters 1</b>	39, 40	20,2 5	7 159,5	7 159,5	7 159,5	7 159,5	7 159,5	797,85
<b>kleuters 2</b>	39, 40	20,2 5	7 159,5	7 159,5	7 159,5	7 159,5	7 159,5	797,85
<b>klas 1</b>	39, 40	23,6 5	7 159,5	5 226,5	7 159,5	5 226,5	7 159,5	931,81
<b>klas 2</b>	39, 40	23,6 5	7 159,5	5 226,5	7 159,5	5 226,5	7 159,5	931,81
<b>klas 3</b>	39, 40	26,9 5	5 222,4	5 226,5	7 159,5	5 226,5	5 226,5	1061,6 7
<b>klas 4</b>	39, 40	26,9 5	5 222,4	5 226,5	7 159,5	5 226,5	5 226,5	1061,6 7
<b>klas 5</b>	39, 40	26,9 5	5 222,4	5 226,5	7 159,5	5 226,5	5 226,5	1061,6 7
<b>klas 6</b>	39, 40	26,9 5	5 222,4	5 226,5	7 159,5	5 226,5	5 226,5	1061,6 7

## Lesuitval

De school tracht al het mogelijke te doen ter voorkoming en bestrijding van lesuitval. Helaas is het, ondanks de personeelszorg, niet altijd mogelijk om afwezigheid van leerkrachten te voorkomen. Om zorg te zorgen dat de leerlingen voldoende onderwijs krijgen hanteren we bij het regelen van vervanging de volgende volgorde:

- vervanging door internen,
- vervanging door externen,
- verdeling van de leerlingen over andere klassen,
- les-vrij geven.

## VI. De inhoud van het onderwijs

### Kleuters

Kleuters ontwikkelen zich in en aan de wereld om hen heen. Het jonge kind is één met zijn omgeving en kan zich niet afsluiten voor indrukken die hem van daaruit bereiken. De kleuter neemt juist alles in zich op en identificeert zich daarmee. De directe omgeving en de personen daarin zijn voor hem daarom van essentieel belang.

Gedrag, denken en morele waarden van (de volwassenen in) de naaste omgeving zijn belangrijk voor hoe het kind later in de wereld zal staan. Het kind heeft van nature de drang tot imiteren. Wat het kind in de periode van geboorte tot en met de kleuterfase leert, doet het grotendeels door de omringende wereld na te bootsen. Het vrijeschoolonderwijs benadrukt dat de omgeving van de kleuter regelmaat kent en het waard dient te zijn om nagebootst te worden. Ritme en herhaling zorgen voor herkenning, geven houvast en wekken vertrouwen.

Het ritme komt tot uiting in een dag-, week- en jaarritme, waarin elke dag volgens een bepaald patroon verloopt. Elke dag heeft zijn eigen activiteiten, waardoor er een weekritme ontstaat. Het jaarritme kenmerkt zich door de loop door de seizoenen en de jaarfeesten en het intens mee-beleven hiervan in de kleuterklas.

### Het onderwijs in de kleutergroep

De kleuter leert door te doen, na te doen en dat telkens te herhalen. Het gaat daarbij om het doen en niet om het resultaat. Door spelen, vertellen, zingen en opzeggen van liedjes en versjes, door processen als broodbakken en wol bewerken, door kunstzinnige activiteiten zoals boetseren en schilderen, krijgt het kind de gelegenheid zich op een gezonde manier met al zijn zintuigen te ontwikkelen. Dat vormt de basis waarop het, als het "leer-rijp" is, tot een actief lerend schoolkind kan uitgroeien.

De Zwaneridder heeft drie kleuterklassen, waarin kinderen zitten van 4, 5 en 6 jaar. Door het jaar heen komen er nieuwe 4-jarigen bij, aan het eind van het schooljaar gaan de leer-rijpe kinderen naar de eerste klas.

Iedere kleuter beleeft de kleuterklas dus een keer als een van de jongsten en een keer als een van de oudsten. Dit vraagt om differentiatie in de omgang met de kleuters. Het biedt de kleuters veel gelegenheid om te leren van de oudere kinderen en later hulp te bieden aan de jongere kleuters. Gedurende de kleutertijd blijft het kind in dezelfde klas, bij dezelfde leerkracht.

De kleuterklas is huiselijk ingericht. Alles in het lokaal heeft ten doel de ontwikkeling van het kind spelend en ervarend te bevorderen. Spelen is een levensbehoefte van een kind en noodzakelijk voor een gezonde lichamelijke, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling. In het spel zal het kind onbewust omgaan met het voorbereidend reken- en taalonderwijs. Ook worden de sociale vaardigheden geoefend en ontwikkeld. Het natuurlijke materiaal nodigt uit tot spelen en geeft rechtstreekse informatie aan de zintuigen. Met het speelgoed kan het kind nog van alles doen, het spelen is nog niet 'ingevuld'. Zo is alles wat in de kleuterklas gebeurt gericht op *doen, beleven en ervaren*.

### Speelwerkplan kleuterschool (groep 1 en 2)

Het speelwerkplan bevat de volgende elementen:

- arbeidsspel; het samen doen van zinvolle gebaren uit -bijvoorbeeld- de ambachten
- kringspel
- vrij spel
- luisteren naar sprookjes
- tekenen, schilderen, boetseren en weven
- werken in processen: wol bewerken, brood bakken
- zingen en muziek maken op eenvoudige instrumenten
- euritmie
- samen verzorgen van de maaltijd
- uitbeelden van verhalen in rollenspel



- beleven van de seizoenen en vieren van de jaarfeesten

### Klassen 1 t/m 6 (groepen 3 t/m 8)

Als het kind 6 jaar wordt, rijst de vraag of het in het volgende schooljaar de stap naar de eerste klas kan maken. Niet alleen de kalenderleeftijd bepaalt de leerrijpheid. Factoren als: mate van motorische ontwikkeling, links-rechts coördinatie, fysieke rijping, wisseling van tanden, sociaal-emotionele ontwikkeling en taakgerichtheid spelen ook een rol bij de overgang naar de eerste klas en worden zorgvuldig getoetst. Als de leerling schoolrijp is, wordt het een leerling van de eerste klas.

In elk leerjaar sluit de leerstof aan bij de ontwikkelingsfase van de kinderen. Vooral de vertelstof speelt hierin een belangrijke rol. En net als in de kleuterklas is er sprake van een duidelijk dag-, week- en jaarritme. Dat is terug te vinden in het periodeonderwijs, de vaklessen en de jaarfeesten.

### Vertelstof

In relatie tot de ontwikkelingsfasen van het kind staat in iedere klas een thema, de vertelstof, centraal. In deze vertelstof zien we de ontwikkeling van de mensheid weerspiegeld, die elk kind in versneld tempo opnieuw doormaakt.

De vertelstof is:

- 1e klas = sprookjes
- 2e klas = fabels en legendes
- 3e klas = Oude Testament
- 4e klas = Noorse en Germaanse mythologie
- 5e klas = Griekse mythologie en de geschiedenis van de oude culturen: India, Perzië, Babylonië, Egypte en Griekenland.
- 6e klas = Romeinse cultuurgeschiedenis; middeleeuwse geschiedenis.

### Periode-onderwijs

De eerste twee uren van de dag gebruikt de leerkracht voor het zogenaamde periode-onderwijs. Gedurende drie tot vier weken wordt er aan een bepaalde leerstof gewerkt: Nederlandse taal, rekenen, heemkunde, geschiedenis, plantkunde, dierkunde, natuurkunde.

Het periodeonderwijs biedt de mogelijkheid dieper op de leerstof in te gaan en het geleerde op allerlei manieren te verwerken en te oefenen: spelend, tekenend, schilderend, schrijvend, boetsierend.

### Vaklessen

In deze lessen komt de overige leerstof uit het leerplan aan bod. Er zijn vaklessen voor Engels, tekenen, schilderen, handwerken, muziek, tuinbouw, verteluur, euritmie en gymnastiek.

### Oefeningen

Iedere klas heeft per week een aantal oefeningen voor onder andere rekenen, taal en topografie.

### Adaptief onderwijs

In toenemende mate bestaat er de behoefte en noodzaak om in het aanbod van leerstof te differentiëren. Dit wil zeggen, dat het onderwerp van de leerstof voor de gehele klas hetzelfde is, maar dat in de verwerking ervan verschillende niveaus aangeboden worden. Deze uitsplitsing in opdrachten komt voort uit de verschillen in ontwikkeling die er in een klas kunnen bestaan tussen kinderen. De leerkracht deelt de les zo in, dat de kinderen na instructie zelfstandig aan het werk kunnen. De leerkracht kan dan hulp geven aan individuele kinderen. Ten behoeve van het adaptief onderwijs worden in toenemende mate oefenboeken gebruikt.

### Euritmie

Euritmie is een kunstvorm waarbij gesproken woord en muziek zichtbaar worden in gebaren en bewegingen. Euritmie vergroot de wilskracht van het kind, bevordert emotionele ontwikkeling en sociaal gedrag. Het vergroot het bewustzijn van de ledematen en legt een basis voor schoonheidsbeleving, innerlijke bewegelijkheid en concentratie. Het lesprogramma sluit aan op het periode-onderwijs. Teksten en muziek zijn bij de leeftijdsfase uitgekozen en bevorderen de innerlijke en



uiterlijk groei van het kind en van de klas in zijn geheel. De muziek in de kleuterklassen wordt

verzorgd door een lier-speelster en tijdens de lessen in klas 1 tot en met 6 door een pianist.

### Jaarfeesten

Net als in de kleuterklas, vieren de schoolkinderen met hun leerkrachten de jaarfeesten zodat de kinderen het ritme van het jaar, de wisseling in de seizoenen en de krachten in de natuur meebelevan. Dat zorgt in de loop der jaren voor een verdieping van de betekenis ervan. Ook zijn de feesten belangrijk voor de school als sociale gemeenschap. We vieren ze met elkaar: kinderen, leerkrachten en ouders.

De jaarfeesten zijn: Michaëlsfeest, Sint Maarten, Sint Nicolaas, Advent, Kerstmis, Driekoningen, Maria Lichtmis, Carnaval of Winterfeest, Palmpasen, Pasen, Pinksteren en Sint Jan.

Daarnaast nemen de Kerstspelen (Paradijsspel, Herdersspel en Driekoningenspel) in de vrijescholen een bijzondere plaats in. Indien er voldoende mensen zijn, worden de spelen opgevoerd door leerkrachten en ouders van De Zwaneridder. Als dit niet mogelijk is, worden er spelersgroepen van andere vrijescholen uitgenodigd.

### Computeronderwijs

De leerkracht heeft een stimulerende en motiverende rol in het leerproces. Daarnaast blijven we het zelf leren schrijven en tekenen van het grootste belang vinden als vaardigheden in het basisonderwijs. Met deze uitgangspunten wordt niet afwijzend, maar wel terughoudend omgegaan met de inzet van computers in de school ter ondersteuning van het onderwijsleerproces.

### Verslaglegging van ontwikkeling en vorderingen

Vanaf het allereerste begin volgen kleuterleidsters, klassenleerkrachten, vakleerkrachten en zo nodig ook de remedial teacher nauwlettend de vorderingen die het kind op zijn ontwikkelingsweg maakt. Verslag van deze vorderingen vindt u in het getuigschrift. Ze worden verzameld in het leerlingvolgsysteem. Zie ook het hoofdstuk Zorg voor de kinderen.

### Getuigschrift

Aan het eind van ieder schooljaar maakt de leerkracht voor elk kind een getuigschrift. Daarin informeert hij/zij de ouders over de manier waarop het kind zich dat jaar ontwikkeld heeft. Niet door middel van cijfers, maar door het geven van beschrijvingen van wat er dat schooljaar gedaan, beleefd en geleerd is.

Een deel van het getuigschrift bestaat uit een verhaal, gedicht of een spreuk voor het kind. Dit is een beeld uit de vertel- of leerstof, waarin de leerkracht het kind karakteriseert en waarin een aanwijzing verwerkt is voor zijn verdere ontwikkeling. Door het jaar heen kunnen ouders de ontwikkeling van hun kind volgen door het bijwonen van de ouderavonden, de "tien-minuten" gesprekken en eventuele huisbezoeken.

## VII. Aandacht voor leerlingen

Om de ontwikkeling van de kinderen goed te kunnen volgen is het noodzakelijk dat er van elk kind gegevens worden beschreven en bewaard, het laatste conform AVG. Voor elk kind is er een dossier met persoonlijke gegevens, een korte biografische schets, verslagen van vorderingen, toetsen, eventuele kinderbesprekingen, gesprekken met ouders en onderzoeksverslagen.

### Leerlingvolgsysteem

Op De Zwaneridder gebruiken we hiervoor het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Dit volgsysteem heeft tot doel de leerkracht te helpen in het volgen van de ontwikkeling van de individuele leerling en van de klas in zijn geheel. Ten behoeve van het volgen van de ontwikkeling van het kind, worden de bevindingen vanaf de kleuterklas vastgelegd.

Vanaf de eerste klas wordt de ontwikkeling van taal en rekenen door middel van toetsen gevolgd en vastgelegd. Daarnaast blijven de dagelijkse waarnemingen belangrijk, omdat een toets een momentopname is. Ontwikkeling van denken, voelen en willen wordt gevolgd met behulp van het leerlingvolgsysteem, waarin alle drie gebieden aan de orde komen.

De resultaten van de afgenomen toetsen en van de observaties van de leerkrachten worden met de ouders besproken tijdens de zogenaamde tien-minuten gesprekken. De door observaties en leerlingvolgsysteem opgedane bevindingen van de leerkrachten over het kind krijgen zijn weerslag in het getuigschrift.

### Leerrijpheid

De kleuterleerkracht observeert de 5- en 6-jarige kleuters gedurende het gehele schooljaar op bepaalde kenmerken voor leerrijpheid. De resultaten van deze waarnemingen worden vastgelegd in het kleuter-volgsysteem en voor de kerstvakantie worden de eerste resultaten besproken met de IB-er en vindt er ook afstemming plaats met de ouders van kleuters, waarbij twijfels zijn over de leerrijpheid.

Na de voorjaarsvakantie start de poortklas voor de potentiële eersteklassers van het komende schooljaar, waarbij ook de twijfelaars nog meegenomen worden in deze middagklas. Het streven is om voor de meivakantie duidelijkheid te hebben over de leerrijpheid van de oudste kleuters. Indien besloten wordt om een kleuter nog een extra kleuterjaar te gunnen, wordt een plan gemaakt om deze leerlingen het komend schooljaar niet alleen te ondersteunen maar ook uit te dagen.

### Advies en beslissing

De ontwikkeling van de 5- en 6-jarige kinderen wordt besproken met de IB-er. Hieruit volgt een advies ten aanzien van overgang naar de eerste klas; de kleuterleidster bespreekt dit met de ouders van het betreffende kind. Als er twijfel bestaat over leerrijpheid, dan volgt een gesprek van de kleuterleidster en de IB-er met de ouders van de betreffende leerling.

Het streven is om gezamenlijk te komen tot een keuze. Wanneer leerkrachten en ouders blijvend van mening verschillen, kan de hulp van een externe deskundige ingeroepen worden. Hij/zij observeert en doet een onderzoek. Zijn/haar oordeel kan de doorslag geven, maar de school neemt de uiteindelijke beslissing. Alle bevindingen worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

### Voorlichting ouders

In het voorjaar is er een ouderavond over de leerrijpheid in het algemeen. De leerkracht van de eerste klas is hierbij aanwezig.

### Klassenbespreking

Resultaten in de ontwikkeling van de kinderen van een klas worden besproken met de IB-er en in de klassenbespreking. De klassenleerkracht krijgt dan de gelegenheid om met zijn/haar collega's de vorderingen van de klas op zowel leer- als sociaal-emotioneel gebied te bespreken.

### Kinderbespreking

Als de ontwikkeling van een bepaald kind de leerkracht zorgen baart, vraagt hij aandacht voor dit kind in een speciale kinderbespreking. Meestal zal het de klassenleerkracht van dat kind zijn, die

advies vraagt aan zijn collega's over de betreffende leerling. Wanneer de leerkrachten het voornemen hebben een leerling te bespreken, zal de klassenleerkracht eerst contact opnemen met de ouders. De klassenleerkracht stelt achteraf de ouders ook op de hoogte van wat er besproken is over hun kind in de kinderbespreking en welke adviezen zijn gegeven die de klassenleerkracht en/of ouders kunnen helpen bij het onderwijs voor de betreffende leerling. Deze adviezen variëren van wijze van aanpak in de klas, afstemming of differentiatie van leerstof, handelingsplan voor remedial teaching, tot een (al dan niet antroposofische) therapie. Ook kan het advies gegeven worden om het kind te laten onderzoeken door de psycholoog van de Begeleidingsdienst van vrijescholen of door de Preventief Ambulant Begeleider van het samenwerkingsverband. Het streven is om met de verkregen resultaten van deze onderzoeken het kind meer gerichte hulp te kunnen geven.

### Specifieke behoeften

Als een kind lichamelijke, sociaal-emotionele of leerproblemen heeft, zal het speciale aandacht vragen. Leerkrachten kunnen dan een beroep doen op specialistische hulp van bijvoorbeeld de remedial teacher, psycholoog en therapeuten. Hierover wordt met de betreffende ouders overleg gevoerd.

### Voorzieningen binnen de school

Onze school kent een zorgstructuur die zicht houdt op de kwaliteit van ons onderwijs en zich richt op de ontwikkeling van de individuele leerling als onderdeel van de groep.

### Interne begeleiding

De school kent een intern begeleider als kwaliteitsbewaker van de zorg in de school. Het zorgplan, zoals is opgesteld door het samenwerkingsverband wordt onder andere door de intern begeleider op schoolniveau geïmplementeerd en uitgevoerd. De intern begeleider is op de hoogte van de procedures rond aanvraag van hulp, verwijzingen naar het speciaal onderwijs en het overheidsbeleid op het gebied van de zorg. Zij begeleidt de leerkrachten in het werken met het leerlingvolgsysteem. Zij heeft ook een signalerende functie voor kinderen met een hulpvraag, en geeft hierin adviezen.

### Remedial teaching

In beperkte omvang kunnen we remedial teaching aanbieden op school. Remedial teaching wordt onder schooltijd gegeven, gedurende een bepaalde periode, meestal één of twee keer per week. De begeleiding kan kortdurend en éénmalig zijn, maar soms ook langere tijd duren. De hulp vindt meestal buiten de klas plaats in een speciale ruimte. In een handelingsplan omschrijven de remedial teacher en klassenleerkracht waaraan gewerkt wordt bij het kind, op welke wijze en gedurende welke periode.

### Ondersteuningsteams

Als de zorg rondom specifieke leerlingen de basisondersteuning overstijgt, dan kan ervoor gekozen worden om een zogenaamd OT (ondersteuningsteam) in het leven te roepen. Vaak is er dan sprake van een complexe problematiek, waarbij belemmerende factoren op het gebied van leren, gedrag, gezondheid en thuissituatie elkaar kunnen versterken en er een multidisciplinaire inzet gewenst is om te komen tot de beste aanpak voor deze casuïstiek.

Deelnemers van zo'n overleg zijn naast de Intern Begeleider, de klassenleerkracht, de ouders, het samenwerkingsverband, de schoolarts, de jeugdconsulent van de gemeente. Afhankelijk van de inhoud van de problematiek kunnen nog andere mensen aansluiten, zoals de leerplichtambtenaar, externe deskundigen en de schoolleider. Binnen het ondersteuningsteam worden samen afspraken gemaakt over de voortgang van de casus, de trekker, de communicatie en wordt vooral gezocht naar oplossingen om de voorliggende problemen op te lossen en de betreffende leerlingen (en gezin) zo goed mogelijk te ondersteunen.

### Kinderbespreking

Zoals al eerder beschreven maakt onze school bij sommige zorgvragen gebruik van een kinderbespreking, waar kinderen met en zonder zorgvraag besproken kunnen worden.

## Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Sinds juli 2013 zijn professionals zoals huisartsen en leerkrachten verplicht om deze meld code te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. De Zwaneridder heeft deze meld code ook vastgesteld voor haar organisatie en geïntegreerd in haar werken.

De meld code beschrijft 5 stappen die professionals moeten doen bij vermoedens van geweld:

- Stap 1: In kaart brengen van signalen
- Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel advies inwinnen bij Veilig Thuis, het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) of een deskundige op het gebied van letsel duiding.
- Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).
- Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd het SHG of Veilig Thuis raadplegen.
  - Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden.

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Bij een meldplicht moet de professional zijn vermoeden van geweld melden bij andere instanties. Die verplichting bestaat niet bij een meld code. De beslissing om vermoedens van huiselijk geweld wel of niet te melden, neemt de professional. Het stappenplan van de meld code biedt hierbij houvast.

## Verwijsindex

Onze school is aangesloten bij de Verwijsindex Regio Arnhem (VIRA). Uitgangspunt blijft dat de school u als ouder/verzorger altijd als eerste betreft wanneer wij als school gedrag zien bij uw kind dat een negatieve invloed kan hebben op een goede ontwikkeling.

De verwijsindex is een systeem waarin hulpverleners en andere professionals de persoonsgegevens registreren van de jongeren (tot 23 jaar) waarover zij zich zorgen maken. Deze registratie bevat geen inhoudelijke informatie. Duidelijk wordt dan welke andere hulpverlener zich mogelijk ook actief met de situatie van dit kind (jongere) bezig houdt. Met het afgeven met een signaal in de verwijsindex, wordt het netwerk rondom een kind/jongere in beeld gebracht. Het zorgt ervoor dat de hulpverleners elkaar snel weten te vinden.

In de VIRA worden alleen algemene gegevens vermeld: naam, geboortedatum en Burgerservicenummer (BSN). Het is niet mogelijk om aan te geven waarom er een signaal wordt afgegeven.

Voor vragen over voorgaande informatie kunt u terecht bij de intern begeleider of de schoolleider van de school. Voor algemene informatie kunt u terecht op [www.verwijsindexgelderland.nl](http://www.verwijsindex gelderland.nl)

## Handle With Care

De Wageningse basisscholen hebben een convenant ondertekent voor het project 'Handle with care'.

Doel daarvan is passende steun te bieden aan minderjarigen die de ingrijpende ervaring van huiselijk geweld waarbij de politie is ingeschakeld, hebben meegemaakt. Daartoe is een convenant gesloten met het basisteam van de Politie Veluwe Vallei Zuid, dat dit project is gestart.

Wanneer dit team bij een huiselijk geweld incident ingeschakeld wordt, gaat de noodhulpeenheid die de melding behandelt na, of er kinderen aanwezig zijn op het adres of daar staan ingeschreven. Als blijkt dat het om een leerling van De Zwaneridder gaat, wordt een melding aan de school gedaan met de volgende gegevens: de naam van het kind, geboortedatum van het kind en de melding 'handle with care'. De melding wordt gedaan via een apart daartoe aangemaakt e-mailadres en de behandeling van de melding gebeurt altijd door de schoolleider of de intern begeleider. Na lezing wordt het bericht verwijderd en de melding wordt niet opgenomen in het dossier van de leerling. De overeenkomst voldoet aan de wet- en regelgeving met betrekking tot de bescherming van de persoonsgegevens.

## VIII. Passend onderwijs

Passend onderwijs is niets anders dan onderwijs bieden dat aansluit bij de ontwikkeling van kinderen. Ook als een kind extra ondersteuning of begeleiding nodig heeft. Bijvoorbeeld omdat het leren moeilijker gaat, omdat een kind meer begaafd is en wellicht een uitdaging mist, of omdat extra begeleiding nodig is vanwege een beperking of gedragsproblemen.

Vaak kan de leerkracht de extra ondersteuning prima zelf bieden, met advies van onze intern begeleider die onderwijsondersteuning coördineert op onze school. Is meer nodig, dan kan onze school een beroep doen op de Steunpunt Consulente van het Regionaal Steunpunt in ons samenwerkingsverband.

De basisvraag voor passend onderwijs in het swv Rijn & Gelderse Vallei: wat heeft dit kind nu nodig om tot leren te komen en zich goed te ontwikkelen? Daarbij past een positieve grondhouding naar kinderen. De schoolbesturen in onze regio hebben afspraken gemaakt over wat elke school in ons samenwerkingsverband minimaal moet bieden aan ondersteuning. Zij zien een sterke 'basisondersteuning' letterlijk als dé basis voor passend onderwijs. Oftewel: passend onderwijs gebeurt vooral in de eigen klas, bij de eigen leerkracht en op de eigen school.

Er zijn afspraken gemaakt over waaraan *extra* onderwijsondersteuning moet voldoen: zo snel mogelijk, zo dicht mogelijk bij huis, op de meest adequate manier, door de meest aangewezen persoon of instelling, samen met ouders en (zo nodig) partners in (jeugd)zorg. Samen met als uitgangspunt één kind, één gezin, één plan. Op die manier ondersteunen we een kind optimaal in verschillende domeinen in zijn of haar leven: school, 'thuis' en vrije tijd.

Meer: [www.passendonderwijs.nl](http://www.passendonderwijs.nl)

### Ondersteuningsteam

Onze school heeft een ondersteuningsteam. Daarin zitten de leerkracht en de intern begeleider, zo nodig aangevuld met de (school)maatschappelijk werker, de jeugdverpleegkundige en de Steunpunt Consulente. Soms kunnen ook andere externe deskundigen aanschuiven.

Heeft een leerling extra ondersteuning nodig, dan maakt dit ondersteuningsteam een 'arrangement' op maat. Arrangement wil zeggen: een passend onderwijsaanbod met de juiste begeleiding. Vanaf het moment dat een kind extra ondersteuning nodig lijkt te hebben, vullen wij samen met ouders het zogenoemde Groeidocument Handelingsgericht Arrangeren in. Hierin staat wat de ondersteuningsbehoeften van een kind zijn en welk aanbod daarbij het beste past.

### Schoolondersteuningsprofiel

Ouders kunnen zich voordat zij hun kind aanmelden bij een school goed oriënteren. Wat de school te bieden heeft op het gebied van (extra) onderwijsondersteuning staat beschreven in Schoolondersteuningsprofiel (SOP). Ook onze school heeft zo'n profiel gemaakt. Ouders kunnen dit inzien of bekijken op onze website.

Net als andere scholen in ons samenwerkingsverband werkt ook onze school 'handelingsgericht'. Wij kijken naar wat een kind wél kan en wat een kind nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. Dit wordt samen met ouders onderzocht. Ook kijken we naar de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht: hoe kan hij/zij passend onderwijs vormgeven?

### Meedenken

Medezeggenschap hebben ouders (en onze medewerkers) óók. Zij zijn vertegenwoordigd in de Ondersteuningsplanraad (OPR) van ons samenwerkingsverband. De OPR moet instemmen met het Ondersteuningsplan en is gesprekspartner van het bestuur van het samenwerkingsverband. Op [www.swrijnengeldersevallei.nl](http://www.swrijnengeldersevallei.nl) staat meer informatie over de OPR, de leden en medezeggenschap.

### Informatie en contactgegevens

Op [www.swrijnengeldersevallei.nl](http://www.swrijnengeldersevallei.nl) staat alle informatie over passend onderwijs in ons samenwerkingsverband. Hier vind je het Ondersteuningsplan en contactgegevens van de Steunpunt Consulente.

## Signaleren ontwikkelingsachterstand

Door middel van het leerlingvolgsysteem en gerichte observaties kan de klassenleerkracht op een gegeven moment constateren dat de ontwikkeling van het kind stagneert en dat de leerkracht bij de aanpak handelingsverlegen is. Ook kan het zijn dat ouders zich ongerust maken. Zij kunnen dat in eerste instantie uiten bij de klassenleerkracht van het kind.

Indien er op basis van een diagnose geconstateerd wordt, dat extra ondersteuning geboden is voor de leerling, dan zal deze afwijkende en/of aanvullende begeleiding vastgelegd worden in een zogenaamd handelingsplan, waarin doelstelling, aanpak en termijn worden vastgelegd. De ouders van het kind worden vanaf het begin betrokken bij deze procedure en geven hiervoor schriftelijk toestemming. Als geconstateerd wordt dat de betreffende leerling ondanks de geboden extra ondersteuning naar verwachting in de zesde klas niet zal uitstromen op een regulier niveau, dan zal de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opstellen, waarin een leerstofaanbod wordt vastgesteld, dat past bij het niveau voor de betreffende leerling.

## Veranderen van school

Is een kind bij ons – of eventueel op een andere basisschool - echt niet op zijn plek, dan is er speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs dat passend onderwijs kan bieden. Hiervoor is een zogenoemde toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig, die via ons samenwerkingsverband wordt afgegeven. Vinden ouders, school en twee deskundigen uit het samenwerkingsverband plaatsing in het speciaal (basis) onderwijs nodig en zijn alle betrokkenen het eens hierover, dan is dat voldoende. Het samenwerkingsverband (swv) toetst of het advies op de juiste wijze tot stand is gekomen. Is dat zo, dan wordt het advies overgenomen. Zijn ouders het niet eens met dit besluit, dan kunnen zij een beroep doen op de Geschillenregeling.

In het swv Rijn & Gelderse Vallei ondersteunen we drie niveaus van ondersteuning. Hoe dat precies zit – en hoe passend onderwijs verder georganiseerd is in onze regio – staat in het Ondersteuningsplan van ons samenwerkingsverband.

Dat is te downloaden via [www.swvrijnengeldersevallei.nl](http://www.swvrijnengeldersevallei.nl).

Het kan om diverse redenen gebeuren, dat ouders overwegen om hun kind aan te melden bij een andere school. In geval van speciaal onderwijs of verhuizing is dat een duidelijke zaak, waarbij de klassenleerkracht ook al vroegtijdig betrokken is. Het kan ook gebeuren dat ouders om andere redenen overwegen om hun kind van school te halen. Dit is meestal een proces, dat pas in een laat stadium geuit wordt bij klassenleerkracht en directie. Als afsluiting vragen wij ouders om in een exitgesprek de redenen van vertrek te noemen, zodat de school hieruit lering kan trekken. Ook dient er een uitschrijfformulier, dat via de klassenleerkracht verstrekt wordt, te worden ingevuld en ingeleverd bij de administratie. Van de vertrekkende leerling wordt een onderwijskundig rapport opgesteld, waarmee de ontvangende school op de hoogte wordt gesteld van de ontwikkeling van de leerling. Indien gewenst kunnen ouders hiervan een kopie ontvangen.

## Jeugdgezondheidszorg

De zorg voor kinderen van 4 tot 19 jaar wordt uitgevoerd door de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD West-Veluwe/Vallei. Er werken jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, jeugdassistenten en logopedisten. Samen houden ze de gezondheid van uw kind gedurende de basisschoolleeftijd in de gaten. Er worden onderzoeken gedaan waarvan de gegevens worden vastgelegd in een dossier. Soms kunnen onderzoeken leiden tot een gericht advies, een vervolgspraak of tot een verwijzing naar huisarts of hulpverlening.

De afdeling Jeugdgezondheidszorg brengt eens in de vijf jaar de gezondheidssituatie van de school in kaart. Er wordt een zogenaamd gezondheidsprofiel gemaakt. Op basis van de resultaten worden vervolgens adviezen gegeven aan de school en kunnen eventueel groepsgerichte preventieve activiteiten ontwikkeld en gegeven worden zoals ouderavonden en cursussen voor leerkrachten.

### De jongste kleuters (groep 1)

Een deel van de kinderen wordt op verzoek van het consultatiebureau onderzocht. In de meeste gevallen gaat dit om een onderzoek van de ogen, de oren of de spraak- en taalontwikkeling.

### De oudste kleuters (groep 2)

In dit schooljaar vinden twee verschillende onderzoeken plaats.



- De logopedist voert een kort onderzoek (screening) uit bij kinderen die door school zijn aangemerkt.
- De jeugdverpleegkundige onderzoekt hoe uw kind zich lichamelijk en geestelijk ontwikkelt. U kunt verzoeken om hierbij aanwezig te zijn. Voorafgaande aan het onderzoek krijgt uw kind een vragenlijst mee naar huis.

#### Kinderen in klas 5

Uw kind wordt onderzocht door de jeugdverpleegkundige. Tijdens het onderzoek worden bij uw kind de ogen, de groei, de rug en de houding gecontroleerd. De verpleegkundige praat met uw kind over hoe het gaat, thuis en op school. U hoeft hierbij niet aanwezig te zijn. Vooraf krijgt u een vragenlijst over de gezondheid en het functioneren van uw kind. Als daar aanleiding toe is, neemt de jeugdverpleegkundige contact met u op.

#### Een extra onderzoek

Het is altijd mogelijk zelf een extra onderzoek door de jeugdarts, jeugdverpleegkundige of logopedist aan te vragen. Bijvoorbeeld als u wilt praten over problemen wat betreft het eten, het slapen of de zindelijkheid. Ook als u denkt dat uw kind niet goed hoort of spreekt voor zijn/haar leeftijd. Ook kunt u een afspraak maken om een gezondheids- of opvoedingsvraag te bespreken.

## IX. Onder- en bovenbouw (basis- en voortgezet onderwijs)

Het vrijeschoolonderwijs omvat een onderwijscurriculum van 12 jaar: basis- en voortgezet onderwijs. Het basisonderwijs bestaat uit de kleuterklassen en uit de klassen 1 t/m 6. Klas 7 t/m 12 zijn een brede scholengemeenschap (ook wel bovenbouw genoemd). Deze scholengemeenschap biedt het vrijeschoolleerplan aan en daarin geïntegreerd de leerstromen VMBO, HAVO en VWO. Ook worden de bijbehorende examens afgenomen.

In Nijmegen is een bovenbouw, het Karel de Grote College, dat een regionale functie vervult. De andere onderbouw scholen van deze regio bevinden zich in Arnhem, Zeist, Nijmegen, Ede en Tiel.

Het Karel de Grote College in Nijmegen biedt de zesdeklassers de gelegenheid om een kijkje te nemen in de bovenbouw van de vrijeschool. Ook andere scholen voor voortgezet onderwijs bieden deze mogelijkheid, meestal in de winter of het vroege voorjaar.

De klassenleerkracht geeft in het voorjaar het niveau-advies aan de ouders van het betreffende kind. Op basis van deze gegevens en het beeld dat de leerkracht/school van de leerling heeft, wordt het schooladvies opgesteld en met de ouders gedeeld. De ouders melden hun kind op basis hiervan aan bij de gewenste school voor voortgezet onderwijs. Relevante gegevens worden aan de nieuwe school doorgegeven.

In mei wordt landelijk de verplichte eindtoets afgenomen bij de zesdeklassers. De Zwaneridder maakt hierbij gebruik van de IEP-toets. Er is een bijstelling van het schooladvies mogelijk indien de toets een beter resultaat laat zien dan het schooladvies. Ouders en school treden hierover in overleg.

### Vereniging van vrijescholen

De Vereniging van vrijescholen is de landelijke belangenorganisatie van vrijeschool besturen. In 2017 telt Nederland 75 vrijescholen in het primair onderwijs en 22 vrijescholen in voortgezet onderwijs. Er zijn in Nederland ruim 25.000 leerlingen die op de vrijeschool zitten. De laatste vijf jaar groeide het aantal leerlingen op de vrijeschool landelijk met 25%.

Taken van de Vereniging van vrijescholen:

- Ondersteunen bij bestuurlijke en managementvraagstukken;
- Behartigen van de belangen van vrijescholen op landelijk niveau;
- Werken aan de ontwikkeling en de borging van de kwaliteit van vrijeschool onderwijs
- Stimuleren van nationale- en internationale samenwerking in de vrijeschool beweging

Bezoek de website [www.vrijescholen.nl](http://www.vrijescholen.nl) en [www.kiezenvoordevrijeschool.nl](http://www.kiezenvoordevrijeschool.nl)

### BVS

BVS-schooladvies is al meer dan 35 jaar een landelijk kennis- en expertisecentrum voor vrijeschoolonderwijs. Zij verzorgen de begeleiding van het onderwijs op vrijescholen en de schoolorganisatie. Centraal staat de inrichting van het vrijeschoolonderwijs. BVS-schooladvies heeft adviseurs met kennis over o.a. de volgende onderwerpen:

- inhoudelijke thema's rond het vrijeschoolonderwijs
- schoolorganisatie
- inhoud van het onderwijs, zoals didactiek, handelingsgericht werken, sociaal-emotionele ontwikkeling
- leerlingenzorg/ondersteuning.

Bovenstaande diensten worden aangevraagd door vertegenwoordigers van de school. Ook ouders kunnen er terecht voor vragen m.b.t. de ontwikkeling van hun kind. Voor uitgebreide informatie:

T: 03028196 56

I: [www.bvs-schooladvies.nl](http://www.bvs-schooladvies.nl)

E: [admin@bvs-schooladvies.nl](mailto:admin@bvs-schooladvies.nl)

### Vrijeschool Pabo Leiden

Hogeschool Leiden

Zernikedreef 11

2300 AJ Leiden

T: 071 518 88 00

I: [www.vrijeschoolpabo.nl](http://www.vrijeschoolpabo.nl)

E: [info@hsleiden.nl](mailto:info@hsleiden.nl)



## Vereniging voor Vrije Opvoedkunst

Hoofdstraat 8  
3972 LA Driebergen Rijssenburg  
T: 0108425805  
I: [www.vrijeopvoedkunst.nl](http://www.vrijeopvoedkunst.nl)  
M: [info@vrijeopvoedkunst.nl](mailto:info@vrijeopvoedkunst.nl)

## Antroposofische Vereniging

Landelijk:  
Boslaan 15  
3701 CH Zeist  
T: 030 - 6918 216  
I: [www.antroposofie.nl](http://www.antroposofie.nl)  
M: [secretariaat@antroposofie.nl](mailto:secretariaat@antroposofie.nl)